

KAJA

– odlomak iz romana –

2. Kinešče

„Bebiliiii! Bebili Mačkilijevna, silazi dole, da ti se ja gore ne penjem! Probošću te, gade, na kraju balade, mater ti tvoju, silazi, žuljim se!”

Bilo je proleće, mesec maj, pa jedan dan negde iza ručka. Uz deblo stare trešnje, u dvorištu jednospratne kuće u Pocerskoj 14, prislonjene merdevine. Na najnižoj grani, neka dva metra od zemlje, sedi gđa Đurđević, klati nervozno nogama u kućnim papučama, uzbere po neki crveni plod i stavi ga u usta, pljučne košticu i nastavlja da se preganja s gornjom granom.

„Bebili, penjem se!”

Gđa Đurđević, poznata beogradska književnica i još poznatija učiteljica mačevanja, kao i obično sklona je preterivanju. Damama se u krštenicu ne zagleda, niti im se viri preko ramena kad stanu na kantar, recimo jedino toliko da je već i sama pojava ove gospođe na najdonjoj grani trešnje neprimerena građanskom redu i nosivosti starog drveta, tako da o nekakvom daljem pentranju nema ni pomena. Bebili na gornjoj grani to odlično zna, čista empirija, te ne haje za njene pretnje. Opužio se koliko je dug, što je s repom skoro metar, i zvera okolo, juri pogledom krpčiče svetlosti koji sa čarlijanjem vetra munjevito menjaju mesta po šarenom ladu. Uživa.

Bebili Mačkilijevna je *on*. Mačak. Dobili su ga kao sasvim malog, od prijatelja, Rusa, pa je tako prezime fasovao još pre nego što su mu pod rep pažljivo pogledali. A Bebili... Đurđevići nemaju dece, pa se onda, među nama rečeno, gospođa povremeno izživljava na mački. Uzme je u naručje, prevrne na leđa, nosa je okolo i gnjavi: „Ko je moja be-ba, be-bi-li”, pri tom se *bebili* dere kao i svaka beba, ali i grebe, ujeda i otima se kao i svaka mačka, „vidi kako imam lepu, dlakavu, repatu bebu...” Na to joj inženjer Đurđević, supružnik, obično dobaci: „To ti je zato što pušiš!”, što je samo njima dvoma smešno.

Otkad komšije iz broja 16 ne vezuju kera, a ne vezuju kera otkad im je Bebili treći put ugazio šeboj, njemu je izlazak u dvorište dozvoljen samo u ljudskoj pratnji, da ne preskoči ogradu i onda kuku i naopako. Pentranje po drveću mu nije dozvoljeno uopšte, jer glupan posle ne ume da siđe, večitio ga inženjer Đurđević skida. Malopre je *mamiliju*, ovo je već pogrdno, strugnuo kroz noge, kad je izašla na verandu da osmotri vreme, kako da se obuče za čaj sa Pidžinom. Spazio je vevericu, i dok si reko kriv jekser već je bio na drugoj grani. Veverica u trećoj avliji. Gđa Đurđević ponadala se da će moći da ga skine sama, očito

ništa od toga! Nije džaba kao devojka govorila da se neće udavati ni za šta što nije bar deset coli od nje višlje, inženjer Đurđević ima savršenu visinu za skidanje mačaka s drveća, može da domaši Bebilija i s poslednje prečage merdevina. Koje je ostavila malom vrtiguzu nakon što je pažljivo sišla, možda nauči od nje čemu merdevine služe. Hitro je s verande donela fotelju od pruća i stavila i nju pod trešnju, zauzela busiju da dočeka Bebilija ako se smiluje. Ko se prvi smiluje. Bebili da se strmekne ili supružnik da se pojavi nakon što odrema jedan kratak san posle ručka, koji se kod njega uvek zove: „Da pročitam *Politiku*.“ Onako dubinski, rastvori novine i pokrije se njima po glavi, još će jedared do trovanja olovom doći koliko duboko udiše najnovije vesti.

Podglavila je cicano jastuče pod krsta, zavalila se i prebira jučerašnje događaje. Na otvaranje Međunarodnog aerodroma Beograd, preko Save pa u božju mater, u neko Dojno polje prema Bežaniji, krenula je sama, pošto je njena bolja polovina opet imala zakažan važan radiodifuzni eksperiment u Rakovici. I još joj otero NSU uzinat, a mogao je tramvajem. Načekala se na skeli onoliko, malo je falilo kući da se vrati. Muka je hvata svaki put kad pomisli na prelazak preko reke! Nije joj jasno da prestoni grad nema poštena mosta, sem železničkog, najmanje tri su nužna na ovoliki promet s Pančevom i Zemunom. Lindberg preleteo Atlantik, a mi ćemo u eru aeronautike skelom! I to bukvalno, izeš metafore, ko što se na pančevački aerodrom išlo skelom preko Dunava, ići će se sad i na ovaj novi, beogradski, skelom preko Save. „Dobar dan, molim vas tiketu za noćni let do Bukurešta!“, izmotava se u sebi. „Ne može, žalimo slučaj, skela nije u pogonu! Skeledžija udaje ćerku.“

Kakogod, stigla je, kao i *tout Belgrade*, veliki se vašar napravio. Na brzinu je popila šampanj sa jatom gospođa ministarki, pomoćnikovica i sporadičnim primercima načelnikovica, na koje su ove prethodne gledale s aeroplanskih visina, ako, ako, pašće vlada od nedelje, ko bi dole sad bi gore, pa u krug, dabogda sve popadale s tog ringišpila naglavu, i ljubazno se udaljila, ne bi li im ostavila vremena da je ogovaraju. Nju su zapravo najviše zanimale mašine. Ne samo zato da bi imala o čemu da sladi inženjeru Đurđeviću uz večeru, pa da se izede živ što nije pošao sa njom, već personalno. Nadala se da će sad, sa četiri travnate piste, pravim tornjem i savremenim osvetljenjem u Beograd sletati i nešto ozbiljnije od onih krilatih šklopocija, s kakvom je preklane letela u Peštu. Poklon za debelu godišnjicu braka.

I odista, nasred platforme za ukrcaj-iskrcaj gordio se jedan ganc novi *Caudron Galeb*, kakav je jesenas gledala na aeromitingu u Parizu, njime bi se, računala je još tada, od Beograda do Pariza dobacilo s jednim sletanjem po gorivo i za možda šest sati! Al nema skoro okruglih godišnjica braka. Za ove obične izvolite vozom! Naspram *Galeba*, neznatno manji engleski *Zmaj, De Hevilendov*. Prvi put ga vidi, zgodan dvomotorac, rekla bi da i par putnika manje prima od *Galeba*. Šest ili osam, naj...

Čekaj, pa ono kod repa je Pidžin?! Vodi za ruku neko dete?! Pre dva dana su jahali po Banjici i ništa joj nije rekao. Ni da će biti ovde, pošla bi inače s njim, autom, ni da mu je došla unuka. Ali ovo dete ne može biti njegova unuka, malo je... *Kinešče?!?!?!?* U taj su se mah, naime, Pidžin i devojčica bili okrenuli, on ju je i spazio, nasmejao se, mahnuo, i evohitaju joj u susret. A gđa Đurđević brzinom *Caudron Galeba* vrti elise po glavi ko bi to...

„Pidžin! Kakvo iznenađenje!“ Najednom joj sinu moguće objašnjenje, pa pruži ruku dlanom prema gospodinu Džonu Dajniliju Prinsu, američkom poslaniku u Beogradu, kao da ga zaustavlja. „Ćutite, ništa ne govorite, znam! Bila sam pogodila, priznajte, da vašu Perl Bakovu ipak neka mračna tajna drži u toj Kini! *Polumračna!* I sad je kod vas sklonila svoje Kinešče od ove najnovije istrage stranaca s posebnim osvrtom na Amerikance. Nije imala gde bliže?”

Radi se o tome da Pidžin, alias Pi Džej, alias Džon Dajnil Prins, ovaj put u svojstvu negdašnjeg profesora Kolumbije, ima nekakvu bivšu doktorantkinju, Perl Bakovu, koja ceo život, sem povremenih školovanja, sedi u Kini, a niko je ne tera. Šta više, odande je redovno *isteruju*, kod svake političke turbulencije, a ona se ponovo vrati, čim se situacija primiri. Upravo se, u poslednjem Pidžinovom pominjanju gđi Đurđević, opet

pakovala u privremeni zbeg, u Japan. A redovno je pominju, više književno-teoretski. Njenom profesoru nije jasno kako jedna tako odvažna i opasnom življenju sklona žena, veoma inteligentna, obrazovana i literarno nadarena, koja piše izvrsne pripovesti – često mu šalje rukopise – nema kuraži i da ih objavi. Đurđevićka, koja za sebe misli sve isto, osim što joj se sklonost opasnom življenju ne proteže čak do Kine, Balkan joj je više no dovoljan, i koja svoje možda ne tako izvrsne pripovesti bez ženiranja objavljuje – ima teoriju: gđa Bakova krije u Kini neku strašnu tajnu, kloni se publiciteta. Na to joj Pidžin uvek kaže da ona nema *teoriju* nego *bujnu maštu*, što je za jednu književnicu velik kompliment. „Ne znam ko sad ima bujnu maštu, a ko šeta Kinešče”, zadeva se u sebi gđa Đurđević, dok joj Pidžin ljubi ruku.

„Grešite, draga moja, al dobro ste me zabavili, kako vama mozak radi”, gromko se smeje Pidžin, dok devojčica izvlači desnu ruku iz njegove leve i pruža je Đurđevići, nasmrtno ozbiljna, gotovo stroga.

„Dobar dan, Kaja Hara-Davan. Čerka doktora Erenžana Hara-Davana iz Herceg Novog.”

Sve sem tih neobičnih imena, dete je izgovorilo na čistom srpskom, s neznatnom primesom crnogorskog primorskog dijalekta, zbog čega je gđa Đurđević stala, štonobisereklo, treptati ko svraka na jugovinu. „Šta je, malo im je njih i Rusa dvesta miliona?”, misli dok trepće. „Nego je sad njih i Kineza... koliko milijardi? I malo im da ih u sentence trpaju, već su ih krenuli žive uvoziti u Crnu Goru?” Pidžin primećuje neregularnost situacije, da ove dve, velika i mala, ne puštaju ruke i naopako se gledaju, pa brže-bolje počeo da objašnjava:

„Kajo, ovo je moja prijateljica, gđa Đurđević. Ona je književnica. I podučava mačevanje. A ovo je Kaja, čerka mog prijatelja...”

„Iz Herceg Novog?”, prekide ga podozrivo Đurđevićka, jer odlično zna da Pidžin nikada nije bio na Jadranu.

„Hm, da”, odgovorio je zbunjeno, upravo je shvatio da je Kaja Astrahan zamenila nekim toponimom koji mu nije sasvim jasan, doduše blizu je tim Đenovićima, u Boki, ako ga ne vara zemljopisna karta koju je proučio nakon razgovora s doktorom.

„A ti si Pidžin?”, umešala se i mala. „Od sada ću te i ja zvati Pidžin. Bolje ti pristaje nego Pi Džej.”

„Bože, nikad mi ne bi palo na pamet da Đavo ima crne oči, i to kose, i deset godina”, pomislila je gđa Đurđević i dodala glasno:

„Je li? I ja mu to kažem! A koliko ti imaš godina, lepotice?“

„Dvanaest“, odgovorila joj je Kaja odsečno, pa gđa Đurđević uze da rezimira: „Đavo ima crne, kose oči, dvanaest godina i prilično je neuhranjen.“

Razgovor utroje se nastavio nategnuto još neko vreme, da bi Pidžin nakon pet-šest replika pogledao na sat i rekao da oni žure, šofer treba do doveče da odveze Kaju u Belu Crkvu?! Ponudio je gđi Đurđević da je odbace do kuće, na šta je naravno pristala, ako ni zbog čega ono jer kola američkog poslanstva imaju prednost na skeli. Potražila je po torbici ukosnicu, da pričvrsti šešir, i bezobrazno se popela prva na prednje pomoćno sedište bjuik roudstera, do šofera. Nek se Pidžin ubriše da će mu ona sedeti s ovim neprijatnim derištetom. Usput je, kroz tutnjavu motora, čula da njih dvoje pozadi ćaskaju sve u šesnaest, o nekakvim kamilama, čak se i derište par puta grleno nasmejalo, a ne samo Pidžin. U Pocerškoj je izašao da se pozdravi sa njom, i tada su zakazali viđenje za danas u pet.

Pet?! Kolko li je sati? Koliko dugo ovde metaniše? Gđa Đurđević podiže pogled ne bi li zaključila štogod iz položaja sunca, ali se kroz krošnju trešnje sunce više nije probijalo. Zato je s one gornje debele grane visio Bebilijev tigrasti rep, spava ko zaklan! Ni iz kuće niko nije davao znake života. Prozor spavaće sobe, na spratu, bio je priklonjen, supružnik još uvek čita *Politiku*, pa da ga ne ubije promaja, inače bi već dozivao džezvu.

Zato je mali prozor devojačke sobe, u prizemlju, do kupatilskog, bio širom otvoren. Gđa Đurđević skide papuču, dobro odmeri rastojanje, ima preko sedam metara, pažljivo nanišani i zafrljači papuču pravo kroz prozor. Njoj Pidžinov bejzbol strašno liči na klis i maške, kamena s ramena, i uopšte neke čobanske igre, ali ne može da ga odbije, povremeno mu malo sparinguje. Eto konačno neke vajde od bejzbola – pogodak! Iz sobe se prvo začu neko komešanje, pa se na prozoru pojavi Maruškina čupava glava. Zblanuta, skroz-naskroz. „Samo ja u ovoj kući ne spavam posle ručka!“, pomisli gđa Đurđević, ne bez ponosa, i pokaza devojci prstom prvo da čuti, da ne galami jer onaj gore spava, a onda i da dođe u dvorište. Što je potrajalo koji minut, Maruška se teško rasanjiva.

„Slušaj pažljivo, Bebili je gore, zaspao. Ili ga skidaj, ili sedi ovde dok ne proba sam da se skine, radi šta znaš al mu ne daj da zbríše kod onih divljaka u avliju, rastrgnuće ga ona džukela.“

„Ama, gospoja, kako ja da ga skinem kad vi niste mogli“, buni se devojka, istina, teško bi išlo, mnogo je trapava. „I šta ću sad još ovde engleske pandure da izigravam za redovnu platu?“ To je Maruška prisluškiivala kad je inžinjer Đurđević neki dan u šali rekao kako će da uposli na kontrakt džandara Peru, što šparta Mileševskom, da skida Bebilija s trešnje ko engleski pandur. A Maruškin smisao za humor je original švapski, ko i ona sama što je original banataska Švabica.

„Jao, sedi tu i čuti! Čuvaj drvo. Za redovnu platu! Ja idem da se spremam, reci gospodinu da sam otišla s Pidžinom na čaj, ne, nemoj, ja ću ga probuditi da siđe po mačku. Ne, neću ga buditi. Kolko je sati? I gde mi je papuča?“ Gđa Đurđević to tako često, rafalno, Maruška ne stiže ni da upamti treba li ili ne treba da obaveštava gospodina gde mu je žena, ne stiže da kaže kako ne zna kolko je sati, ni kako nije ponela papuču. „Papuča, devojko, slušaš li ti mene ili još čmavaš, gde mi je papuča? Ne mogu bosa, poderaću novu čarapu.“

„Kod mene u sobi. Niste mi rekli da vam treba.“

„Jooooj, ko mi te dade i ko izmisli dunavsku skelu...“, bogorada gđa Đurđević i skakuće na jednoj nozi ka kući, zemlja se tresse.

„Jooooj, kad vidi da je prošlo četiri“, sluti Maruška na zlo, „sešće na motorbicikl, pa ako se opet sjendeći negde biće doveče cirkusa u kući.“

Postoje razni načini da jedna dama svoj *entrance* u *Ruskog cara* učini efektnim, ali teško da bi se koji mogao meriti sa pariranjem motorbicikla NSU-750, model iz 1925, poslednja reč tehnike, na pola metra od astala za kojim sedi američki poslanik u Kraljevini SHS i pije pivo iz velike krigle. Gđa Đurđević se skinula, otresla prašinu sa suknje, nehajno zagladila kosu – ni zaštitnu kapu i naočari nije bila stavila, pogledala na ručni časovnik, okruglo je pet, i sva zajapurena se sručila na stolicu kraj Pidžina.

„Tačna, u minut! A sve se urotilo protiv mene. Od Bebilija na početku do kralja Milana na koncu, znate li da nanovo kaldrmišu Kralja Milana? Granolitom. Pa sam morala da obilazim. Umalo da zakasnim. Njega kaldrmišu svake godine, a mrdneš li više Slavije, levo-desno od Mekenzijeve, ceo Savinac, strahota jedna, ništa ne opravljaju, neka kaljuga u Zorinoj, nešto se prosulo, mal se nisam ušljiskala, po ovakvom lepom danu, ja ne znam šta oni u opštini...“

„Smirite se, Kiti, draga“, to *Pidžin* gđi Đurđević tepa *Kiti*, tante ze kukuriku, ali je on mnogo lepše vaspitan od nje, pa to radi jedino kad su nasamo, „i ja sam tek stigao. Šta ćete piti, vidite kako ste uduvani?“

„Piću čaj“, odgovara i namiguje, „i nisam uduvana nego zaduvana.“

„Odlično! Kelner, još jednu kriglu Bajlonijevog *stouta*, za gospođu, srednja pena.“ Vadi iz unutrašnjeg džepa malu beležnicu i penkalo. „Vrlo dobro, za-du-va-na. A šta znači ušššljiskati? Maločas ste...“

„Pidžin, idite više s milim bogom s tim zapisivanjem. Kupite sebi rečnik.“

„Hoću, ceo tiraž, ali moram prvo da ga napravim.“

„Preko mene?“

„Posvetiću ga vama, Kiti, draga. *The first English-Serbo...*“

„*Kitidraga* će iz ovih stopa preći u *Gecu Kona* i kupiti vam bar dva različita, da vam propadne plezir da ste u nečemu prvi. Ili ću ovog časa početi da govorim engleski, *how about that?* Dakle? Birajte! Ja sam žena kompromisa.“

„Pobedili ste“, nasmeja se *Pidžin* i vrati pribor za terensko bavljenje lingvistikom u džep. „Uostalom, zbog nečeg drugog sam insistirao na ovoj čajanki danas.“

„Znala sam“, reče mu i otpi dobar gutljaj piva, bez ruku. Samo se nagla do krigle i zagnjurila u nju, jako detinjasto, posebno jer su joj od *srednje pene* na gornjoj nausnici ostali debeli beli brkovi, nalik *Pidžinovim*. „Govorite. Gde ste našli budiste u Beogradu, budibogsvama!?“

Džon Dajnili Prins, poslanik SAD u Kraljevini SHS, kao što je već rečeno, voli da sklapa površna prijateljstva gde god se zatekne, pa i po Beogradu, druga je godina. I to mu manje-više sa svima polazi za rukom, sa svima sem sa gđom Đurđević. Kod nje nikakva površnost u prijateljstvima ne prolazi, „Dža ili bu!“, kako je objasnila Pidžinu, a on posle ni u jednom rečniku, čak ni relejno, nije uspeo da pronađe šta to tačno znači, niti je smeo koga drugog da pita, lako je mogla biti neka njena psina u pitanju, engl. *practical joke*. To mu je što mu je, ubrzo je shvatio da se on gđi Đurđević ispoveda češće i poštenije nego što se ikad ijednome svešteniku ispovedao. I ona njemu, što jes-jes. Mada je, mora se i to priznati, to njihovo unakrsno ispovedanje, najčešće uz istovremeno bavljenje kakvim sportskim aktivnostima, uvek znatno veselije i opuštenije nego ono kad se oprost od popa traži, a sve zahvaljujući obostranoj vedroj naravi i nepresušnoj energiji. Sad, što čaršija njima redovno ispira usta, jedna je stvar. Druga i važnija – Pidžin i inženjer Đurđević gaje međusobno poštovanje i uvažavanje, a gospođa Prins voli Kiti kao rođenu kći koju nema i više nego rođenu snaju Marian koju ima.

Tako da nije nikakvo čudo što je Pidžin ispričao Kiti u detalje sadržaj prvog poglavlja ove pripovesti, uz prvu kriglu piva. Prečutao je jedino fakat da budiste u Beogradu nije pronašao sam, na svojim antropološkim ekskurzijama po beogradskoj opštini, već je na njih bio upućen iz Departmana, ali to je već bilo u domenu službene tajne, pa nije smeo. Ili mu se to nije uklapalo u imidž naučnika-lafa, koji rado prikazuje Kiti? Uz drugu kriglu prešlo se na nastavak zbog kojeg je književnica izvadila i muštiklu, a izvadila bi i sveščicu da beleži, samo da je ima uz sebe i da nije malopre zbog toga ismevala Pidžina. Ovako nekako:

Gospođa Prins je na nagovor muža sakupila nešto devojačkih haljina i obuće po *diplomatskom* Beogradu. I nije bilo teško, jer je poznato da se ženskadija u tom uzrastu najviše modi, pa su njihove majke bile vrlo rade osloboditi se viškova, često i nenošenih, po komodama i ormanima pre nego što iskamče od oceva novce za letnje obnavljanje garderobe. I u samom američkom Poslanstvu je prikupljen pun kufer donacija, ali su prethodno morale biti oprane, s neodobravanjem je zaključila gđa Prins i pozvala devojkicu da nosi u vešeraj. Gospodin Prins je, sa svoje strane, zagrebao po dnu fonda za izigravanje najvećeg svet-skog dobrotvora, partija tog fonda namenjena Kraljevini SHS je izuzetno skromna i tripit obećana, svaki dolar na tri strane, ali našlo se nešto. U međuvremenu je njegov sekretar stupio u kontakt sa *Donskim devojačkim institutom* u Beloj Crkvi i najavio posetu njegove ekscelencije, za prekjuče, u subotu, kad je manje diplomatskih obaveza. Gospođu Prins je uhvatilo u leđa i nije bila voljna da se trucka do Bele Crkve.

„I tako sam pošao sam, s kuferima, šofer je imao slobodan dan. Ja sam mu ga dao, namerno, što da vas lažem, Kiti, draga. Hteo sam da budem malo sam.“

„Mogli su vas zaustaviti žandari, i optužiti da švercujete ženski veš za Rumuniju“, šegači se *Kitidraga*, njoj samo takve stvari na pamet padaju.

„A kad sam se vraćao mogli su me optužiti da švercujem Kineze u Kraljevinu?“, šegači se i Pidžin, na svoj račun, i nastavlja priču.

U kojoj je stigao u taj *institut*, gde su ga lepo dočekali. Odveli u obilazak, vidi se da je za tu priliku sve pod konac doterano, ali neuslovno, množina kreveta, bolničkih, nagurana u spavaonice gušće nego u bolnici. Dobro, neko se potrudio da sašije zavese u cvetnoj šari, i slike po zidovima su vedrih boja, ali taj institut kuburi i sa prostorom i sa sredstvima, mo-

raće tu nešto ozbiljnije da se preduzme. Sve su to tamo već velike devojkice, što starije od Kaje, kao njegova Sara, što samo krupnije, gleda ih kroz prozor upraviteljke kancelarije kako se šetkaju po dvorištu posle užine, podelili im po jednu jabuku iz veš korpe. Kaje ni od korova. Tako da nije mogao da se „iznenadi“, to je bio njegov prvobitni plan, iznenadiće se što vidi poznato dete... Morao je da pita:

„Ovde uči, ako se ne varam, i ćerka jednog mog prijatelja, D-r. Hara-Davana?“, trudio se da ne zvuči previše zainteresovano. Zato se upraviteljka, Nataša Mihajlovna, tako *zainteresovano* izbečila u njega da se na časak prepao da je nešto vrlo, vrlo pogrešno rekao.

„Kaja Hara-Davan?“, upitala je žena u neverici.

„Da, da, *mislim* da je Kaja“, slagao je. Nataša Mihajlovna, koja je stajala kraj njega, uz prozor, samo je počela sitno tresti glavom levo-desno, a iz njenog pogleda se nije moglo rastumačiti da li je zabavljena ili preplašena. „Oprostite, nešto nije u redu?“

„Ne, ne, nego... kako da vam kažem... nismo joj verovali.“

„Šta?“, sad je na njega bio red da se iznenadi.

„Pa da dolazite da je vodite... Iskrena da budem, nismo joj poverovali da vas uopšte poznaje, s obzirom na njenu...“

„Šta?“, ljutnuo se, pomislio je da je *nepoverenje* vezano uz Kajine kose oči, pošto je to jedan od omiljenih njujorških stereotipa, onaj o lažljivim Kinezima.

„Sklonost fantazijama, znate već.“

Ne, nije znao, ali je odglumio razumevanje, pa se Nataša Mihajlovna raspričala, o tim Kajinim izmišljotinama, od srodstva sa Džingis Kanom, preko klinike njenog oca na Mediteranu, ergele koja je čeka u Kalmikiji, jednom, posle boljševika...

„Pa ona i jeste u srodstvu sa Čingisom, to joj je mlađi brat, doduše još nije kan, ali nikad se ne zna“, pokušao je da se našali, teška srca. U šta li se uvalio?

„I onda onomad“, nastavila je Nataša Mihajlovna, „kada smo objavili deci da dolazite, da bismo malo doveli u red i njih i prostorije, Kaja je rekla, meni lično i još jednoj vaspitačici, kako ste vi njen prijatelj i zapravo dolazite da je vodite...“

Vidite – vodite, dovoljno slično da bi Pi Džej prečuo:

„Dobro, i mogu li onda da je *vidim*?“

„Naravno, naravno“, brže-bolje potvrdi Nataša Mihajlovna, ode do vrata i doviknu nekom kroz hodnik da pozove Kaju Hara-Davan. Koja kao da je čekala iza vrata da je pozovu, eto je odmah.

Kuc-kuc, ulazi, kniks-klimoglav upraviteljki, pa nekoliko užurbanih koraka prema nje-mu, opet kniks-klimoglav, pruža ruku i gleda ga. Jednako prodorno, odraslo... *ženski*, kao onaj dan posle službe, kod lame.

„Zdravo, došao si?“

„Jesam“, šta drugo da joj kaže, istina je. „Zdravo.“

„Nisu mi verovali.“ Baca jedan trijumfalan pogled u pravcu Nataše Mihajlovne, a ova sleže ramenima, bože moj. „Da ćeš doći da me vodiš na otvaranje Aerodroma.“

Kog sad, dođavola, aerodroma, šta priča ovo dete?

„Mislim da bi to bilo u redu“, javlja se i Nataša Mihajlovna, „budući da ste prijatelj Hara-Duvanovih. Naravno, pod uslovom da je vratite do sutra uveče, u ponedeljak je propitivanje iz ruskog, ne može da izostane.“

Tek sad se našao u nebranom grožđu. Pa reče nešto prilično glupo za jednog vrhunskog diplomatu:

„Zaista?“

„Ne bih želela da pomislite da je zato što ste dobrotvor, i prijatelj našeg naroda, vaš ruski je izvanredan, zaista...“, petljala je dalje Nataša Mihajlovna, „hajde, Kaja, idi spremi se... Osim ako ne biste želeli još nešto da pogledate? Ili još jednu šolju čaja, da se okrepite...“

„Spremna sam, stvari su mi u hodniku“, prekinu je Kaja i Pi Džeju nije preostalo ništa drugo nego da krene za detetom. Na koji đavolji aerodrom – i dalje mu ništa nije bilo jasno.

„I posle?“ pita zgranuta gđa Đurđević. „Šta je bilo posle?“

„Posle je sve bilo pesma“, nastavlja Pidžin mnogo opuštenije. „Kaja mi je objasnila kakav aerodrom, čitala je o tome u novinama, a velika joj je želja da se provoza avionom. Pokušala je da me ubedi da je nekako *osećala* da ću doći, ne gledajte me tako, Kiti, draga, nisam baš toliko glup, dete je prosto čulo da ću doći i pokušalo da me privoli da joj ispunim želju. Uspelo joj je, priznajem. I ne kajem se, to su bila dva najlepša dana koje sam proveo u poslednjih nekoliko godina.“

„A šta je gospođa Prins rekla kad ste joj se pojavili s Kineščetom na vratima?“ Kiti ispituje ko policija.

„Mongolčetom. Ništa“, smeje se Pidžin, „i ona je rekla da je nekako *osetila* da će imati goste. Bila je fina prema Kaji, i obrnuto, ali... kao da su potpisale neki prećutan ugovor o nenapadanju, ništa više od toga.“

„Koji sa mnom Kaja nije potpisala“, zamišljeno reče Đurđevića. „Doduše, sama sam kriva. Ko me vukao za jezik... Čiča-miča... Dobro, i u čemu je problem?“

„Problem je u tome što je Kaja puna... hmmm, kako da se izrazim... Planova za budućnost!“

„Normalno!“

„Sa mnom!“

„Verili ste se?“

„Kiti, draga, ne izmotavajte se. Ispitala me je sve o konjima koje imam, pozvala se na jahanje, čak se i za vaše časove mačevanja raspiti...“

„To pišite propalo! Ne dolazi u obzir.“

„Dobro. Nego... Problem je... Ne znam!“

„Pidžin, dižite se. Idemo da prošetamo problem štraftom, do *Grčke kraljice* i natrag. Vraćićemo se posle ovamo na po jednu moku, moram motorbicikl i da vratim kući, posle dve krigle. Moram i da razmislim.“

Šetnja je bila kratka, oboje imaju dugačak korak. Pidžin je ljubazno skinuo šešir bar desetak puta, što će reći da je bar deset abrova na temu ko s kim šeta Mihajlovom ulicom u po bela dana poletelo na deset krajeva varoši. Gđa Đurđević se nije mnogo obazirala na prolaznike, znane i neznanе, ona je bila zamišljena.

Kada su se vratili za svoj sto u *Ruskom caru*, koji ih je dakako čekao, jer su ovakva sedenja s intermecom bila već poznata osoblju lokala, i kada su naručili po moku i seltersku vodu, Đurđevića započe:

„Prvo ću vam postaviti nekoliko pitanja na koja ćete mi odgovoriti kratko, jasno i pošteno. Može?“

„Naravno.“

„Za početak, da li vi u tom detetu zasigurno vidite dete ili možda vidite – ženu?“

„Kiti, idite molim vas, šta pričate koješta? Pa Kaja je mlađa od moje unuke!“

„Nisam vas pitala od koga je mlađa, nego kako je gledate?“

„Ama... To je potpuno nerazvijeno...“

„Eto vidite šta vi gledate!“

„Ne gledam nego vam objašnjavam. I otkud vam uopšte... Šta vam pada na pamet!“

„Otkud ja znam. Tamo na istoku svakakvih čuda i običaja ima. I šta ja znam o tajnama budizma?“

„Kiti, draga, ne budalite, sekta ko sekta. Kao što je i Kaja dete ko dete!“

„A vi biste s tim detetom i ubuduće rado provodili vreme? Iskreno!“

„Iskreno, bih. Nedostaju mi izleti sa Sarom, naša istraživanja i... Kiti, draga, odaću vam tajnu, moja unuka je moja najbolja prijateljica na kugli zemaljskoj, ja odrasle uopšte ne mogu da razumem! Valjda se zato i družim sa vama“, reče nasmeja se, ne baš sasvim iskreno, pre kao čovek koji smehom pokušava da prikrije kako mu je neugodno.

„Ne pletite, Pidžin! Dakle vi biste malo zamenu za odsutnu unuku? Iskreno!“

„Da. Ne, nije to najvažnije, nego bih zaista želeo nekako da pomognem, i oko školovanja, i uopšte, mnogo je težak i surov život imala za tako malo dete, i tako je posebna, a taj njen otac...“

„Taj bi sigurno imao nešto protiv da se vi družite s njegovom ćerkom dok on sedi u Boki Kotorskoj.“

„Užasno je posesivan. Taj će da poludi i kad čuje za ovaj izlet, osećam!“

„Nekako ga razumem.“

„Šta ste rekli?“

„Ništa, nego, da rezimiramo – vi iz najčistijih namera običnog dede želite da pomognete u školovanju i društvenom životu jednog siročeta, doduše pristojno usvojenog i zbrinutog, a pri tom biste rado i sami učestvovali u tom detetovom društvenom životu. Sa druge strane, imate indicija da će se usvojeni roditelj detetov tome protiviti. Je li tako?“

„Malo je suvoparno, ali... Tako nekako.“

„Slušajte me dobro šta će vas sad posavetovati trenutno najbolja psihološkinja u srpskoj književnosti...“

„Šta ste rekli?“ Pidžin se najedared prenuo, lice mu se ozarilo, vadi beležnicu i penkalo.

„Psihološkinja! Ovo moram da zapišem pa se ljutite do sutra. Samo u srpskom postoje tako divni ženski rodovi za...“

„Smirite se, Pidžin, samo vas zavitlavam, ta reč ne postoji!“

„Lažete!“

„Koliko i vaša Kaja. Čik proverite!“

„Vi ste jedna... Nije važno, stali smo kod saveta.“

„Tako je. Vrlo je jednostavan. Ukoliko želite svoju usvojenu unuku Kaju, da se tako izrazim, sa blagoslovom njenog usvojenog oca, tog D-r. Hara-Davana, vi ćete, blago nama, njemu pomoći da sazida svoj budistički hram u Beogradu. Prosto ko pasulj. Tačka!“